

תיאטרון

במחלכת הצר

המשרתות (מאת ז'אן ז'אנה, הבמאי רם גופר, התיאטרון האינטימי) הוא יצירתו של בן הטיפוחים המיתוס של צרפת, ה' במאיה המשרתת הפושע לשעבר ז'אן ז'אנה, שנידון בשעתו למאסר עולם על עבירות חמורות ונישנות, ניתוח עקב בקשה קולקטיבית של מיטב סופרי צרפת. ז'אנה, מבולטי המחזאים האיטלקיים של שנות החמישים והשישים, טוה מחזה מיתוסית, קשה להבנה, בו כל תמונה מיתית ומעורפלת מקודמתה, יוצר לעצמו תוך כדי כך זווית ראייה פרטית, אפלה ופזיטית כאחד.

המשרתות היונו מחזה סימלי וסוריאליסטי כאחד, המגיע לישראל באיחור ניכר. אותם צופים שיעליחו להתגבר על תדהמתם הראשונית וישארו באולם, ייכבשו בהדרגה עלידי המחת העלילתי המעורר את סקרנותו ועניינו של הקהל.

רצח כפול או **כשעשועי**. זהו, בעצם, סיפורן של שתי משרתות נאמנות המכנינות עצמן למלאכת קודש: רצח הגברת אשר בביתה הן עובדות. תורכדייך מת' ערפלת זהות הנמויות והמסקנה היא שכל אדם הוא המחת של הזולת — או אולי של עצמו.

הרצח אינו מלאכה הנלמדת בקלות. כיוון שכן שאיפת הרצח, שאינה מגיעה ליד ביטוי ממש, גוררת אחריה תיסבוכת של מה, קונפליקט הקובע את יחסיהן המולידות בין שתי המשרתות האחתיות ובין לבין הגברת. הן הופכות את המציאות על פיהן מפרשות אותה, משחקות אותה כפי שהיו רוצות שתתרחש.

מחזה מיוחד במינו זה, בעל הדילוגים הזורמים כאווה תמימיים, פזיטית ורבת רועם כאחד, עבר תחת ידיו של הבמאי הצעיר, רם גופר, שזו אחת מעבודות הבמאי המקצועיות הראשונות שלו, הפך תורכדייך למשהו שלם. על אף הקשיים יצא הבמאי מן הסבך בשלום.

הצלחה זו נובעת, אולי, מן העובדה ש' בין המשרתות של הבמה לבין הקהל בי אולם נוצר מגע אמנותי אמיתי. גופר יודע גם לשמור על מהותו הפזיטית של מחזה מבלי לריוף אותו בתאטרליות שלמה. רק לעתים רחוקות נתפס הוא לחטא התיאטרליות הסתמית.

שתי השחקניות הראשיות — פניה לוביץ, חשורה אל הבמה לאחר הפוגה ממושכת, ושרה בינבנישתי — ידעו להשתלב במיטת גרמ מיוחדת זו, הגיעו ברגעים מסוימים לכדי הענקת חזית אמיתית וכנה. ביחוד בולטת לטובה, מבחינה זו, השחקנית הצעירה יותר, שרה בינבנישתי, שהיא גם אשתו של הבמאי גופר.

היא בעלת תחושת־במה, מחזקת את מיטת חקה בעצמה, מדי פעם, גם אם לפרקים עוונה מאבדת את השליטה על הסובב אותה (הדבר ניכר בקולה). כמוה כעוורתה, פניה לוביץ, התמודדה השחקנית בתפקיד בלתי רגיל — ושתייהן יצאו כשיון על העליונה.

התיאוריה של רימונה גילן ידעה לשמור על קיום פשוטים ואסתטיים. היא צומצמה עד לגבול האפשרי, כדי לא להסתיר אף טפח מן הנופים הנפשיים המתגלים על ה' במה. התרגום העברי סביר.

בסיכום — הצלחה אמנותית, גם אם לא בטוח כלל עיקר שהצגה נסיונית ואוואניגארדית כל־כך תוכה לניצחון קופתי מצלצל.

מאחורי הקלעים

מתנת־נשואין למחזאי

במערכון של ברנארד שאו יפתח חגיגת אולם התיאטרון הקאמרי החדש. רק לאחר מכן יוצג מחזהו של נתן אלתרמן, כינרת, כינרת בהשתתפות חנה רובינא, שתשחק בהשאלה מהבמה... **במאיה אורח מחזיקי־ארץ** יובא במיוחד על ידי הקאמרי כדי לביים את חזקת מאת גיאורג בוכנר; נאליאז נאלייץ, בבמיון של גרשון פלוטקין... **דינה דורון תשתתף** במחזה הצרפתי ג'יג'י, מפרי עט של הסופרת קולט, שיפתח כנראה את עונת הבמה הקרובה... התיאטרון זה אף יעלה את מחזהו המקורי של נסים אלוני, בגדי המלך החדשים, לו מחכים חובבי־המקור מזה זמן רב. אגב, הצגת המחזה עשויה לבוא כמתנת־נשואים יפה למחזאי הצעיר והמוכשר הנושא, לדברי השמועה, אשה בחורף זה...

ג'וזפין בייקר ועשרת ילדיה המאומצים*
ג'וזפין הכבוד של ילדי האומות

גילי היפהפיה היא אשתו של חשמלאי ה' מועדון, נהגה לשהות בו זמן רב. לאחר נה, כשהיתה בהריון, הביעה את רצונה לעלות על הקרשים ולשחק. במיבחן שנערך לה התגלתה כשחקנית וכזמרת מוכשרת.

★ ★ ★

עונת הנשואים

אהבת תפוח הזהב הגיעה אל קיצה. ה' משוררת **דינה רביקוביץ**, שהוציאה את אור ספר שירים בשם זה, החליפה את אהבתה במשהו חי יותר. היא נישאה ה' שבוע לעורך במחנה נחל, **יצחק ליכני**. . . . תחרות מיוחדת במינה נערכה השבוע בין שתי הספרינטריות הישראליות הידועות, **אילנה אדיר ואילנה קרצ'יק**. הפעם על התחרות ביניהן על מסלול הנשואים. אילנה אדיר הגיעה ראשונה, נישאה בתחילת השבוע ואילו אילנה קרצ'יק האד' מונית הודגבה אחריה, תינשא רק בשבוע הבא... חגיגת־נשואין משותפת תיערך השבוע במועדון התיאטרון החיפאי. **אבי רהב־לד מרקיביץ**, שחקן המועדון, ש' חלם תמיד על נשואים בהם תוגש לקרואים תוכנית ובה פירוט של הבמאי, הצוות ה' טכני ושמו כשחקן ראשי, הגשים את חלומו, יערוך את חגיגת נשואיו במועדון. בי חגיגת נשואיו **סמי מורדוק**, שישא את **גאולה נוני** בטקס צנוע בתל־אביב, ימהר לחגוג גם הוא במועדון בחיפה, שם הופיע לפני צאתו לחו"ל... אגב, אמרגנו של סמי **יורם הראל**, הצהיר הצהרה שבדאי תכה גלים בחוגי התיאטרון הישראלי. יורם הודיע כי אחרי שיתחזר עם סמי מסיבוב ההופעות שלו בחו"ל הוא יתרום סכום של 250 דולאר לקרן השתלמות עבור מבקר תיאטרון ישראלי... מספרים כי חיכוכים קטנים אירעו לאחרונה בין השחקן **שמעון ישראלי** לבין השחקנית **דינה פסקין**; כידוע מככבים שניהם בסרט הישראלי טי־ניה. שמעון המקבל את המשכורות הגבוהה ביותר בין משתתפי הסרט, היה סבור כי מגיע לו ששמו יופיע ראשון בין כוכבי הסרט. רק אחרי הסברים שוכנע כי מגיע לדינה ששמה יפורסם לראשונה, לפחות מ' טעמי נימוס... בהוליווד מהלכות לאח־רונה שמזעות עקשניות על רומאן רציני המתנהל בין **זיוה דורון** לבין עורר־דין הוליוודי צעיר. הגבר הוא **דן בזבי** (32), פרקליט פלילי מצליח, אותו הכירה זיוה לפני כשלושה חודשים במסיבה שנערכה אצל בנה של השחקנית **בטי הוטון**. זיוה אינה מגיבה על השמועות בהן או בלא ברור, אולם היא נושאת על אצבעה בגאחה מחזר משוכצת יהלומים גדולים, מתנת מחזור זה. לדברי זיוה מחירה של טבעת זו מגיע לרבע דולאר. את מרבית זמנה הפנוי היא מבלה בחברתו של דן, בבית־הגופש שלו שבחוף אגם אורנה, וב' טיסה בסירת־המנוע שלו... המרת המול־סית המהוללת **ג'וזפין בייקר**, קיבלה ל' אחרונה את אות־ההכבוד, כפרס עבור פעולותיה האנושיות, שהתבטאו באימוץ יל־דים בני אימות שונות. בתמונה שהגיעה השבוע ארצה (ראה לעיל), נראית ג'וזפין לבושה בנדים בהם קיבלה את התואר בחב־רת ילדיה המאומצים.

ה' שני מימיו, משה (7), הילד הישראלי שאומץ בעת ביקורה בארץ לפני שש שנים.

אנשים

מכתב ביג' רמזרכת

שר החקלאות, **משה דיין**, ניפגע ל' אחרונה לא רק מתוצאות הבחירות אלא גם ממורסות שפרחו לאורך ידיו. כאשר נראה דיין כשידיו חבושות, הפטיר לעבר השואלים לפרשן: "יש לכם אולי למי ל' העביר את זה?". . . אחרי הבחירות ה' ל'ט דיין להשתמש סוף סוף במכונית־השרד המהודרת, מדגם שברולט אימפאלה, שהועמ' דה לרשות... שר האוצר, **לוי אשכול**, בחר לבנות את חופשת הבחירות שלו דווקא בנצרת. ואילו **ישעיהו אכר**, שעמד בראש מסע־הבחירות של מפא"י לקראת הבחירות, התלבש לפני חזרו לארצות־הברית, עד לבחירות הבאות, כתייר אמריקאי, ערך סיור בארץ... ראש ממשלת המעבר **דוד בן־גוריון**, הפטיר סוף סוף את שתיקתו וחזר לתחביבו השני־גושן — כתיבת מיכתבים למערכות העתונים. מיכ' תבו האחרון, שפורסם בהבוקר, בא כתגו' בה לרשימתו של **ד"ר ישראלי שייב** שפורסמה בעתון זה תחת הכותרת מדוע לא הצבעתי בבחירות לכנסת, ובה הטיף שייב, בין השאר, לשלילת זכות הבחירה מאנשי ישראל השנייה. ביג' נעלב מכך ששייב, שבשעת הפרשה התייצב מאחוריו, טען כי הוא נמנע מלומר במערכת הבחירות מהן ההכרעות החשובות שמדינה עומדת בפניהן בקרוב. כתב ביג'י: "אני בטוח שמר אלדד (הפסיכודונים של שייב) לא בא לשום אסיפה שלי ולא שמע את דברי... יורשה לי להגיד כי דיברתי בפני מאות אלפים איש, לא דיברתי אף פעם על מפלגות ועל בחירות, אלא העמלתי במרכז ובדרי שתי הבחירות שהן בעיני חמורות וגורליות: בעיית הבטחון ובעיית חינוך הדור הצעיר". . . אגב, יום אחרי הבחירות, כאשר ירד צלם־העתונות

★ ★ ★

המוזכרה - כוכבת

פעיל המפלגה הקומוניסטית בכפר רינה שליד נצרת, **גיאבר האמים**, הפגין ה' שבוע את אהדתו למשטרו של **פירד קאסטרו** בקובה. הוא קרא לבן שנוגד לו בשם קאסטרו... בהצגת הבכורה של המחזה על עכברים ואנשים, שנערכה השבוע בפני חיילים, יצא הבמאי **פיטר פריי** אל הבמה, בתום המערכה הראשונה, והודיע לקהל: "עכשיו אספר לכם על הדראמה ש' התחוללה מאחורי הקלעים". הדרמה מאחורי הקלעים, שכימעט וגרמה לביטול ההצגה התרחשה כאשר חצי שעה לפני ההצגה הודיעה השחקנית **חנה ריט**, הממלאה את התפקיד הנשי היחיד בהצגה, כי חלתה ולא תוכל להופיע. פיטר צילצל מיד למוזכרת, **תקווה פרלמוטר**. בואי מיד לתיאטרון, את משתתפת הערב בתפקיד של חנה! תקווה, תלמידת הפאקולטה לאמנות באוני' בריסטה של תל־אביב, היתה מבולבלת ל' גמרי. היא הגיעה למקום, לבשה את בגדיה של חנה ועלתה על הבמה. הנוכחים עצרו את נשימתם. אולם האימפרוביזציה הצליחה. בתום המערכה הראשונה הגיעה למקום חנה רוט, שקיבלה בינתיים זריקות הרגעה. פיטר הודיע לקהל: "קודם ראתם שחקנית כלוגנית — עכשיו תראו שחקנית שתורה" — וההצגה נמשכה... תגלית נוספת שהתגלתה במקרה היא השחקנית **לילי אר' נון**, שתופיע במועדון התיאטרון החיפאי.

פסוקי השבוע

- **שרגא נצר**, ממנהיגי מפא"י: "מה שברור הוא כי בממשלה החדשה יכהן דוד בן גוריון כראש הממשלה ולמפא"י יהיה בה רוב".
- **ראשיה־ממשלה**, **דוד בן־גוריון**, בשיחה עם כתב עיתון גרמני: "משפט אייכמן הוכיח כבר שגרמניה הנאצית איננה קיימת עוד".
- **אליהו רפול**, מפעילי המחנה התורתי, בכנס הזעקה של הדתיים הקנאים נגד עליית־הנוער: "אל יספרו לנו על מבצעי ההצלה של עליית הנוער, די לנו ברכבות ההצלה של רודולף קסטנר".
- **ויקטור שפיטוב**, הח"כ החדש של מפ"ם: "גם אילו הפסידה מפ"ם מנדט, היא זה כדאי, רק בגלל ירידתה של מפא"י".
- **המפכ"ל יוסף נחמיאס**, בתשובה לשאלה, מתי תמצא המשטרה את יוסליה שוחמכר: "אנו נמצאים על דרך־המלך, אך הציבור מוכרח להבין כי אנו עומדים מול קשר שתיקה של גוף מאורגן".
- **יוסף מנקה**, בתשובה לשאלה בבית הדין הגבוה לצדק, מי העביר את מכתביו מהכלא להעולם הזה: "אינני אחראי להעולם הזה. גם הממשלה איננה אחראית לעיתון הזה".
- **הד"ר קרול מויצ'י**, נשיא האיגוד הפיסיקאלי הבינלאומי המתכנס בירושלים: "צאצאים של אלה שרכבו על חמורים בסמטאות עיר זו — עומדים לכבוש בטילים את מרחבי החלל".